



Ниво на класификация: 0 (TLP – WHITE)

УТВЪРДИЛ:

ИНЖ. ЕКАТЕРИНА ГАДЖЕВА  
ДИРЕКТОР НА РИОСВ-СМОЛЯН

Дата:

## ДОКЛАД

от Комплексна проверка по прилагане на екологичното законодателство на обект:  
**Предприятие за бутилиране на минерална, изворна и трапезна вода - гр. Девин**

На 11.04.2024 г. (Констативен Протокол № ММ - 11), експерти от РИОСВ-Смолян извършиха планова комплексна проверка по Заповед № РД-08-19/25.03.2024 г. на Директора на РИОСВ-Смолян на обект: **Предприятие за бутилиране на минерална, изворна и трапезна вода, находящо се в гр. Девин, ул. „Васил Левски“ № 6, стопанисвано от „Девин“ ЕАД гр. Девин;**

### I. Проверени компоненти и фактори на въздействие на околната среда.

1. Компонент „Въздух“;
2. Компонент „Води“;
3. Фактор на въздействие „Отпадъци“ и продуктови такси за масови разпространени отпадъци;
4. Фактор на въздействие „Опасни химични вещества“;
5. „Екологична отговорност“.

### II. Цел на проверката

Текущ контрол за:

1. Изпълнение изискванията на Закона за чистота на атмосферния въздух и подзаконовите нормативни актове по прилагането му;
2. Изпълнение изискванията на Закона за водите и подзаконовите нормативни актове по прилагането му;
3. Изпълнение изискванията на Закона за управление на отпадъците и подзаконовите нормативни актове по прилагането му;
4. Изпълнение изискванията на Закона за защита от вредното въздействие на химични вещества и смеси, и подзаконовите нормативни актове по прилагането му;
5. Изпълнение на изискванията на Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети и подзаконови нормативни актове по прилагането му.

1/6



### **III. Обхват на проверката и инсталациите/дейностите на обекта, които са проверени:**

Обект на проверката са: горивни инсталации, проверки за херметичност и досиета на хладилни и климатични инсталации; съоръжения за безопасно третиране на отпадъчни води и тяхната ефективна работа; начина за съхранение на образуваните отпадъци, водене на отчетност, наличие на договори; спазване на изискванията за начисляване и заплащане на продуктова такса; склад за съхранение на химикали и информация по веригата на доставки; собствена оценка за възможни случаи на непосредствена заплаха за екологични щети и причинени такива.

### **IV. Отразени в КП факти и обстоятелства, констатирани нарушения на екологичното законодателство:**

Дейността на обекта е бутилиране на минерална (негазирана, газирана и обогатена с витамини), изворна и трапезна вода, както и безалкохолни напитки. Режимът на работа е трисменен, непрекъснат. Дейността се извършва от около 240 работника, работещи в три цеха с пет линии.

- Цех № 2 – поточна линия за PET бутилки основно за газирана и овкусени води;
- Цех № 4 – линия за производство на галони с изворна и минерална вода;
- Цех № 5 – извършват се три поточни линии за PET бутилки минерална, изворна и трапезна вода.

Дружеството има внедрени система за управление на качеството ISO 9001: 2015 FSSC 22000 vs.5, система за управление на здравето и безопасността ISO 9001: 2015 FSSC 22000 vs.5 и Система за управление на околната среда ISO 14001: 2015.

#### **1. Компонент „Въздух“**

На обекта за производствени нужди и климатизация на работните помещения, има монтирани 15 бр. стационарни хладилни и климатични инсталации, като четири инсталации са заредени с фреон R 407A, с количества от 9,500 до 16.500 кг., три инсталации са заредени с фреон R 407C, с количества от 8,000 до 31.000 кг., седем инсталации са заредени с фреон R 410A, с количества от 2,480 до 70,930 кг. и една инсталация е заредена с фреон R 404 A, с количество 8,200 кг., като на 12.01.2024 г. са извършени проверки за херметичност от лицензирано лице, без установени пропуски и/или допълвания на хладилни агенти.

За гореописаните инсталации се водят „Досиета на системите“ за извършени проверки за херметичност и допълване на системите с фреон, съгласно изискванията на Наредба № 1/17.02.2017г. за реда и начина за обучение и издаване на документи за правоспособност на лица, извършващи дейност с оборудване, съдържащо флуорсъдържащи парникови газове, както и за документиране и отчитане на емисии на флуорсъдържащи парникови газове. Проверките за херметичност са извършени от лицензирано лице със Сертификат № 2269/03.01.2023 г. за правоспособност, издаден от ББКМ гр. София, с валидност до 03.01.2028 г.

Дружеството е извършило регистрация в „Информационна система за флуорсъдържащи парникови газове“ към ИАОС гр. София и е подало „Годишен отчет за използвани количества ФПГ за 2023 г.“ през информационната система.

На обекта за отопление и производствени нужди има монтирани шест броя водогрейни котли, както следва;

- В цех № 3 - 1 бр. водогреен котел с мощност 180 kW, работещ на дървени пелети;
- В цех № 5 - 1 бр. водогреен котел с мощност 180 kW, работещ на дървени пелети;
- В цех № 1 - 4 бр. водогрейни котли с мощности 1x 356 kW и 3x261 kW, работещи на дизелово гориво, като две от горивните инсталации са за отопление, а две са за производствени нужди. Изпускането на емисиите на вредни вещества в атмосферния въздух, се осъществява през две изпускателни устройства (комини), като през отоплителния сезон

работи горивна инсталация с мощност 356 kW за отопление, а целогодишно работи един котел с мощност 261 kW за производствени нужди. Котлите за производствени нужди изпускат емисии на вредни вещества през изпускателно устройство № 1, а за отопление през изпускателно устройство № 2. Горивните инсталации не подлежат на измерване и нормирания, съгласно Наредба № 1/2005 г.

## **2. Компонент „Води“**

Отпадъчни води се формират от производствената дейност - измиване на бутилки тип „Галон“ и от санитарните възли и столова.

Отпадъчните води посредством площадкова канализация се отвеждат към помпена станция за отпадъчни води, след което се препомпват и чрез-мост канал над р. Девинска, се заустват в канализационната мрежа на гр. Девин.

Заустването на отпадъчните води в канализационната мрежа на гр. Девин е регламентирано съгласно Договор № 03-001 от 22.11.2023 год. между „В и К“ ЕООД-гр. Смолян и „Девин“ ЕАД-гр. Девин. Към договора има Разрешително за заустване на производствени отпадъчни води № 03-001/07.11.2023г., издадено от „В и К“ ЕООД-Смолян. Към РЗ е издаден Протокол от изпитване № 137-ОВ/31.10.2023г. от „Централна лаборатория за изпитване на води“ към „В и К“ ЕООД-Смолян, сертификат за акредитация рег. № 151 ЛИ/22.12.2021г. на ИА „БСА“, валиден до 22.12.2025 год.

На потока производствени отпадъчни води е изградено пречиствателно съоръжение ProMinent за неутрализацията им до нормите на Наредба № 7 от 14.11.2000 год. за „Канализационни мрежи без изградена ПСОВ“ и РЗ № 03-001/07.11.2023г.

Инсталацията за неутрализация включва:

- автоматично измерване на рН със сензор, потопяем на 2м в потока;
- автоматично дозиране на неутрализиращ агент с дозираща помпа Gamma XL с дебит 0-49 l/h (50% разтвор на NaOH и 30-35% разтвор на HCl) в зависимост от отчетеното рН-кисела или алкална среда;
- контролер за рН;
- изравнителна неутрализационна шахта;
- контролно табло.

Подменени са потопяемите помпи за препомпване на отпадъчните води към „Канализационна мрежа“-гр. Девин-работна и резервна Grundfos SE.80.100.40.4.51D.B с дебит 51,1 l/sec и напор до Н=6 bar. Към оборудването на „Помпена станция“ има и резервна самозасмукваща помпа, която влиза в действие при отказ на работната и резервната помпи. Самозасмукващата помпа е свързана и с мрежа, която се захранва от дизелов агрегат в случай на аварийно спиране на електроподаването от мрежата на EVN.

Монтирана е светлинна и звукова сигнализация, която оповестява за опасно покачване нивото на отпадъчните води при отказ на помпите в черпателния резервоар. Сигнализацията е монтирана на място, което е в непосредствен зрителен обсег от местостоянката на пазача.

Дружеството извършва собствен мониторинг на отпадъчните води от „Помпена станция“, като за 2023 год. са издадени Протокол от изпитване №7392/04.05.2023г. и Протокол от изпитване № 18240/12.10.2023г. от ИЛ „ФЕБА ЛАБ“-гр. София, сертификат за акредитация с регистрационен №70 ЛИ от 28.08.2023г., с валидност до 28.08.2027г., съгласно Заповед № А 342 от 28.08.2023г. на ИА „БСА“.

## **3. Фактор на въздействие „Отпадъци“**

### **3.1. Производствени и опасни отпадъци**

От дейността на обекта се генерират следните видове отпадъци, класифицирани по реда на Наредба №2/23.07.2014г. за класификация на отпадъците:

- код 02 07 04 - материали, негодни за консумация или преработване;

- код 07 02 13 – отпадъци от пластмаси;
- код 08 03 17\* - отпадъчен тонер за печатане, съдържащ опасни вещества;
- код 12 01 05 - стърготини, стружки и изрезки от пластмаси;
- код 13 02 06\* - синтетични моторни и смазочни масла и масла за зъбни предавки;
- код 13 07 01\* - газьол, котелно и дизелово гориво;
- код 14 06 01\* - флуорохлоровъглероди, флуорохлоровъгледороди (НСFC), флуоровъгледороди (НFC);
- 15 01 01 – хартиени и картонени опаковки;
- код 15 01 02 – пластмасови опаковки;
- 15 01 03 – опаковки от дървесни материали;
- код 15 01 05 - композитни/многослойни опаковки;
- код 15 01 07 - стъклени опаковки;
- код 15 01 10\* - опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества;
- код 15 02 02\* - абсорбенти, филтърни материали (включително маслени филтри, неупоменати другаде), кърпи за изтриване, предпазни облекла, замърсени с опасни вещества;
- код 16 01 03 - излезли от употреба гуми;
- код 16 01 04\* - излезли от употреба превозни средства;
- код 16 06 04\* - алкални батерии (с изключение на 16 06 03);
- код 16 06 01\* - оловни акумулаторни батерии;
- код 17 02 01 – дървесина;
- код 17 04 05 - чугун и стомана;
- код 20 01 01- хартия и картон;
- код 20 01 21\* - луминесцентни тръби и други отпадъци, съдържащи живак;
- код 20 01 35\* - излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, различно от упоменатото в 20 01 21 и 20 01 23, съдържащо опасни компоненти.

Отпадъците се съхраняват разделно, по видове, на определени за целта места, обозначени с код и наименование, съгласно нормативните изисквания. Опасните отпадъци се съхраняват в обособено закрито помещение (специализиран контейнер от неръждаема стомана снабден с вани), оборудван с двойно дъно за предотвратяване на разливи. Същото е с ограничен достъп. При проверката са представени договори за предаване на генерираните отпадъци, сключени с лица, притежаващи необходимите разрешения, съгласно чл. 35 от Закона за управление на отпадъците. Представят се идентификационни документи за предадени опасни отпадъци.

Дружеството има регистрация в Национална информационна система за отпадъци (НИСО) и предоставя информация за дейности с отпадъците чрез нея, съгласно изискванията на Наредба №1/2014г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри – подадени са годишни отчети за 2023 г., които са със статус „Подписан“, и се води отчетност, като последният запис в системата е от 03.04.2024 г.

### **3.2. Финансов контрол на такси за масово разпространени отпадъци**

#### Продуктова такса

При проверката е констатирано:

- „Девин“ ЕАД бутилира минерална, минерална газирана, изворна и трапезна вода, както и безалкохолни напитки (овкусена вода). Като част от своята дейност, дружеството внася и въвежда на територията на страната от други страни, членки на Европейския съюз стоки и материали.

- „Девин“ ЕАД гр. Девин пуска на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци, съгласно което е задължено лице по смисъла на

чл. 14, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците. За изпълнение на задълженията си имат сключени договори с организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки и с организация по оползотворяване на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване.

- За пуснатите на пазара опаковки – Представено е удостоверение, издадено от организацията със срок на действие до 31.12.2027 г. Ежемесечно се изготвят месечни справки – декларации за пуснатите на пазара опаковани стоки по Приложение №15 към чл. 16, ал. 1 от Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса. Последната изготвена справка е за м.03.2024 г., като посочените количества опаковки са отчетени на организацията. Последното платено възнаграждение на организацията е за пуснатите на пазара опаковки през м.02.2024 г.

- За пуснатото на пазара електрическо и електронно оборудване - Имат допълнително споразумение към договора от 01.01.2023 г. със срок на действие до 31.12.2025 г. Представят попълнени месечни справки - декларации по Приложение №18 към чл. 22, ал. 1 от Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса до 28.02.2024 г. Последната издадена фактура от организацията на „Девин“ ЕАД е за пуснатото на пазара ЕЕО през м. 02.2024 г. Задълженията по фактурите са с падеж 60 дни, поради което към момента на проверката има две неплатени фактури – за месеците януари и февруари 2024 г. Последното плащане към организацията е за м. 12.2023 г.

- Дружеството има извършена регистрация в публичния регистър на ИАОС като лице, пускащо на пазара опаковани стоки и пластмасови продукти за еднократна употреба № 1/05.10.2022 г. и като лице, пускащо на пазара електрическо и електронно оборудване № 1969/30.04.2015 г.

По време на проверката са дадени отново указания за влизащите в сила от 03.07.2024 година изисквания на чл. 6, ал. 1 и през 2025 г. изисквания на чл. 7 от Наредбата за намаляване на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда.

#### **4.Фактор на въздействие „Опасни химични вещества”**

**Контрол по Регламент /ЕО/ 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH).**

Статут на фирмата спрямо Регламента – потребител по веригата. Представена е информация по Приложение №2 към Заповед №268/11.05.2018 г. на министъра на околната среда и водите – формат и съдържание на информацията на задължените лица и удостоверяваща изпълнение на изискванията на чл. 36 от Регламент REACH и чл.49 от Регламент CLP.

В производството за почистване и дезинфекция се използват кисели и алкални препарати в разтвори с концентрация 0,5-5%. За корекция на рН на отпадъчните води се използват натриева основа и солна киселина.

Химикалите се закупуват от фирми от Европейския съюз. Представени бяха ИЛБ на български език и в съответствие с Приложение II на Регламента, актуализирано с Регламент №878/2020.

**Контрол по Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси.**

Химикалите се съхраняват в специално обособени участъци /3 бр./ във всеки цех, поставени върху палети и вани за събиране на разливи, в оригиналните опаковки на производителя, при спазване на условията за съвместно съхранение. Натриевата основа и солната киселина се съхраняват в пречиствателното съоръжение за неутрализация на отпадъчни води.

Представена е оценка за безопасност на съхранението на използваните химични вещества и смеси, изготвена съгласно формат, утвърден със Заповед на министъра на

околната среда и водите. Представени бяха инструкции за работа и съхранение на химикалите, съгласно изискванията на Наредбата. Същите са поставени по работните места.

Представена е заповед за определяне на отговорни лица за съхранението на химикалите и програми за обучението им. Налични са инструкции за безопасна работа с химикалите и оценка за безопасност на съхранението, съгласно Наредбата.

### **Екологична отговорност**

Дружеството извършва дейности, попадащи в обхвата на Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети (ЗОПОЕЩ), а именно т. 4 и т.6 от Приложение № 1 към чл. 3, т. 1 от Закона. Не е представена информация в МОСВ за вписване в публичния регистър на операторите, които извършват дейности по Приложение №1 от ЗОПОЕЩ.

По време на проверката не е представена собствена оценка за възможни случаи на непосредствена заплаха за екологични щети и причинени такива, съгласно Наредба №1/2008 г. (ДВ, бр. 96/2008г.) за вида на превантивните и оздравителните мерки в предвидените случаи от ЗОПОЕЩ и за минималния размер на разходите за тяхното изпълнение.

### **V. Заключение за съответствието на обекта с изискванията на екологичното законодателство:**

От извършената проверка на „Девин“ ЕАД е установено, че дейността на обекта съответства на изискванията на Закона за чистотата на атмосферния въздух /ЗЧАВ/, Закона за водите /ЗВ/, Закона за управление на отпадъците /ЗУО/, Закона за защита от вредното въздействие на химични вещества и смеси /ЗЗВВХВС/, и подзаконовите нормативни актове по прилагането им.

По време на проверката са установени несъответствия по Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети /ЗОПОЕЩ/, за което са дадени предписания.

### **VI. Предписания, срокове и отговорни лица за изпълнението им**

1. На основание чл. 17 от Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети /Обн., ДВ, бр. 43 от 29.04.2008 г. с изм и доп./, да се представи в МОСВ информацията по чл.4 от Наредба за публичния регистър на операторите, които извършват дейности по Приложение №1 към чл.3, т.1 от ЗОПОЕЩ /Приета с ПМС № 317 от 12.12.2008 г., обн., ДВ, бр. 109 от 23.12.2008 г., изм. и доп./, и да се уведоми писмено РИОСВ-Смолян.

Срок до 20.05.2024 г.

Отговорник: Борислава Налбантова – изпълнителен директор

2. Да се изготви и представи в РИОСВ-Смолян собствена оценка за случаите на заплаха от екологични щети и причинени такива, съгласно изискванията на чл. 3 от Наредба №1/2008 /ДВ, бр. 96/2008 с изм. и доп./.

Срок до 20.05.2024 г.

Отговорник: Борислава Налбантова – изпълнителен директор

### **VII. Дейности за последващ контрол.**

В РИОСВ-Смолян е постъпило писмо с вх. №КПД-13-72 от 17.05.2024 г., с което са изпълнени предписания № 1 и № 2.